

การประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย
ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

Evaluation of profession development Project; Hubpaey coffeeshop the Department
of Corrections, Ministry of Justice

กาญจน์พงศ์ สังขชาติ

Panupong Sangkhachat

นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติงาน เรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

General Administrative Officer, Practitioner Level, Prachuap Khiri Khan Provincial Prison

E-mail: panupong.san@rmutr.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อประเมินระดับการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม (2) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม กับปัจจัยที่มีผลต่อการนำไปปฏิบัติ (3) เพื่อนำเสนอแนวทางและพยากรณ์การประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผยของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 389 คน เป็นประชาชนที่มาใช้บริการร้านหับเผยเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และสมการถดถอยเชิงพหุ

ผลการวิจัยพบว่า (1) การประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม อยู่ในระดับมาก (2) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม กับปัจจัยที่มีผลต่อการนำไปปฏิบัติ พบว่าเป็นเชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญ และ (3) ด้านการพยากรณ์ ปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม สามารถพยากรณ์และนำเสนอแนวทางการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ได้ร้อยละ 76.5

คำสำคัญ: การประเมิน การพัฒนาวิชาชีพ กระทรวงยุติธรรม

Abstract

The objectives of this research were to (1). Verified evaluation of profession development Project ; Hubpaey coffeeshop the Department of Corrections, Ministry of Justice (2) explain correlation between evaluation of profession development Project ; Hubpaey coffeeshop the Department of Corrections, Ministry of Justice with affecting factors. (3) to forecast and present approach of evaluation of profession development Project; Hubpaey coffeeshop the Department of Corrections, Ministry of Justice.

This was quantitative approached 389 Prachuap Khiri Khan residents were sample. Questionnaires were used as data collection tools. Analytical Statistics were percentages mean standard deviation Pearson coefficient and multiple regression.

The research results found that: (1) evaluation of profession development Project; Hubpaey coffeeshop the Department of Corrections was highest level. (2) correlation between evaluation of profession development Project; Hubpaey coffeeshop the Department of Corrections with affecting factors was statistical positive at .01 (3) affecting factors could forecast evaluation of profession development Project; Hubpaey coffeeshop the Department of Corrections at 76.5 percent affecting factors were policy implementation and people participation.

Keywords: Evaluation, Vocational Development, Ministry of Justice

บทนำ

ปัญหาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาที่ผู้ต้องขังพ้นโทษออกมาแล้วกลับมาทำผิดอีกครั้งเป็นปัญหาที่ร้ายแรงในสังคมไทยมานาน เหตุผลหลักที่ทำให้ผู้ต้องขังพ้นโทษกลับมากระทำผิดอีกครั้งคือการไม่มีการยอมรับและให้โอกาสให้กับผู้ต้องขัง หลังจากพ้นโทษ ทำให้พวกเขารู้สึกว่าตนไม่มีค่ามีความสำคัญในสังคม จึงกลับไปกระทำผิดอีกครั้ง ส่งผลให้รัฐต้องใช้งบประมาณมหาศาลในการดูแลผู้ต้องขังในเรือนจำที่เพิ่มขึ้นทุกวัน นำไปสู่ปัญหานักโทษล้นคุก และผู้คุมดูแลไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น กรมราชทัณฑ์จึงมีหน้าที่ที่สำคัญในการแก้ไขและพัฒนาพฤติกรรมของผู้ต้องขังให้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและกลับมาเป็นสมาชิกดีของสังคม โดยการจัดการศึกษาทั้งสายสามัญและสายวิชาชีพ รวมถึงการอบรมศีลธรรม จริยธรรมให้กับผู้ต้องขังเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ดีขึ้น (กรมราชทัณฑ์, 2565)

การฝึกวิชาชีพเป็นหนึ่งในภารกิจที่กรมราชทัณฑ์มุ่งเน้นให้เรือนจำ/ทัณฑสถานฝึกวิชาชีพให้ผู้ต้องขัง เพื่อให้พวกเขามีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพหลังปล่อยตัว (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน, 2563) นอกจากนี้ยังมีความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน เช่น กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เพื่อสร้างโอกาสและคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ผู้ต้องขัง โดยการเพิ่มทักษะและความรู้ให้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และสามารถประกอบอาชีพอิสระได้ นอกจากนี้ยังมีการร่วมมือจากสถานประกอบการหรือนายจ้างในการให้โอกาสในการฝึกวิชาชีพและการจ้างงานผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษด้วย ทำให้พวกเขามีโอกาสในการเริ่มต้นชีวิตใหม่ได้ดีขึ้นด้วยกรมราชทัณฑ์ มีภารกิจเกี่ยวกับการควบคุมและแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขังและบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแลตามหน้าที่และอำนาจของกรมฯ โดยมุ่งพัฒนาเป็นองค์กรพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ แก้ไข หรือฟื้นฟูผู้ต้องขังและบุคคลที่อยู่ในความควบคุมหรือดูแลตามหน้าที่ และอำนาจของกรมราชทัณฑ์ให้กลับตนเป็นพลเมืองดี มีสุขภาพกายและจิตที่ดี ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ ได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือในการประกอบอาชีพที่สุจริตและสามารถดำรงชีวิตในสังคมภายนอกได้อย่างปกติโดยสังคมให้โอกาสและการ ยอมรับซึ่งการฝึกวิชาชีพเป็นหนึ่งในกระบวนการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรม เพื่อให้ผู้ต้องขังมีวิชาชีพติดตัว สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ภายหลังพ้นโทษ ซึ่งในการสร้างโอกาสและคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ผู้ต้องขัง โดยผ่านกระบวนการฝึกวิชาชีพเพิ่มทักษะความรู้ ความเชี่ยวชาญให้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน หรือ สามารถประกอบอาชีพอิสระได้ กรมราชทัณฑ์เพียง

หน่วยงานเดียวไม่อาจดำเนินการหรือมอบโอกาสที่ดีแก่ผู้ต้องขังได้ทั้งหมด จำเป็นจะต้องมีหน่วยงานอื่น ๆ ร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับโอกาสแก้ไข ปรับปรุงตนเอง และฝึกฝนวิชาชีพ จากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน โดยการสนับสนุนวิทยากรผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ เข้ามาดำเนินการสอน รวมทั้งสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกวิชาชีพ สำหรับผู้ต้องขัง และอีกความร่วมมือหนึ่งที่สำคัญ คือ จากสถานประกอบการหรือนายจ้าง ที่ได้มอบโอกาส ในการเข้าไปฝึกวิชาชีพทั้งในเรือนจำ และในสถานประกอบการ และการให้โอกาสจ้างงานผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษดั่งนั้น การที่กรมราชทัณฑ์มุ่งให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ฝึกวิชาชีพให้ผู้ต้องขังซึ่งเป็นหนึ่งในกระบวนการแก้ไขพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังในระหว่างที่ถูกคุมขังในเรือนจำเพื่อให้เขาเหล่านั้นได้กลับตัว กลับใจ ปรับเปลี่ยนทัศนคติ สามารถอยู่ในสังคมได้เมื่อพ้นโทษ ผลลัพธ์ที่เกิดจากการฝึกวิชาชีพไม่ว่าจะเป็นผลลัพธ์ประเภทเครื่องเรือนไม้ที่เป็นงานเฟอร์นิเจอร์ ของตกแต่งบ้าน และผลลัพธ์ประเภทงานผ้าที่เกิดจากฝีมือของผู้ต้องขัง อาหาร เครื่องดื่ม รวมทั้งสินค้าและบริการอื่น ๆ ที่มีมากมาย (กระทรวงแรงงาน, 2563) ผู้วิจัยในฐานะข้าราชการกรมราชทัณฑ์จึงทำการศึกษาเรื่อง “การประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์กระทรวงยุติธรรม” เพื่อนำความรู้และข้อมูลที่ได้รับมาปรับปรุงผลลัพธ์ให้มีความสวยงาม โดดเด่น มีความเป็นเอกลักษณ์ และตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค สามารถสร้างงานสร้างอาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง และผู้ที่พ้นโทษออกไปได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม
2. เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรมกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำไปปฏิบัติ
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

สมมติฐานการวิจัย

1. การประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์กระทรวงยุติธรรม อยู่ในระดับปานกลาง
2. ความสัมพันธ์ระหว่างการประสิทธิผลการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรมกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำไปปฏิบัติไม่เป็นเชิงบวก
3. ปัจจัยที่มีผลต่อการนำไปปฏิบัติของการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม สามารถพยากรณ์และนำเสนอแนวทางการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ไม่เกินร้อยละ 30

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิผล

Gibson, J. H., John, M. I., & James H.D. (1982) นิยามไว้ว่า ประสิทธิภาพเป็นเรื่องของการกระทำใด ๆ ที่มีความมุ่งหมายจะได้รับผลอะไรสักอย่างให้เกิดขึ้น การที่องค์กรได้ดำเนินงานใด ๆ โดยใช้ทรัพยากรต่าง ๆ จนเกิดผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายต่าง ๆ ที่องค์กรตั้งไว้

ประสิทธิภาพขององค์กร จะเน้นไปที่ผลรวมขององค์กร ดังที่ Gibson, J. H., John, M. I., & James H.D. (1982) ได้ทำการศึกษาและกำหนดเกณฑ์ ในการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรโดยใช้หลายเกณฑ์ดังนี้

1) การผลิต (Production) ความสามารถขององค์กรในการผลิตสามารถเพิ่มผลผลิตให้มี ปริมาณ และคุณภาพตามที่สภาพแวดล้อมต้องการ ความสามารถในการผลิตถือได้ว่าเป็นตัวแปรสำคัญที่จะวัด ประสิทธิภาพในการบรรลุเป้าหมายขององค์กร

2) ประสิทธิภาพ (Efficiency) อัตราส่วนระหว่างค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์ซึ่งเกิดขึ้นในการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรโดยคำนึงว่าจำเป็นจะต้องใช้ปัจจัยต่างๆ เช่น วัตถุดิบ เงิน คน เท่าใด จึงจะสามารถบรรลุเป้าหมาย หรือระดับของผลิตผลที่ต้องการได้

3) ความพึงพอใจ (Satisfaction) การที่องค์กรสามารถตอบสนองความต้องการของพนักงานได้มากน้อยเพียงใด ลักษณะของงานอาจเป็นเงื่อนไขที่จะช่วยจูงใจและสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ปฏิบัติงานให้สูงขึ้น

4) การปรับเปลี่ยนหรือปรับตัว (Adaptiveness) ความสามารถขององค์กรที่จะสนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กร

5) การพัฒนา (Development) การที่องค์กรเพิ่มพูนสมรรถนะที่จะอยู่รอดได้ในระยะยาว

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ

“นโยบาย” หมายถึง แนวทาง หลักเกณฑ์หรือมาตรการ ที่กำหนดขึ้นโดยผู้มีอำนาจทางการบริหาร เพื่อใช้ในการดำเนินงานหรือนำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาหรือเพื่อตอบสนองความต้องการขององค์กรและประชาชนตามที่คาดหวังไว้ ตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ ซึ่งปกติแล้ว นโยบายจะประกอบ ด้วยกระบวนการต่าง ๆ ได้แก่ การชี้ประเด็นปัญหา การค้นหาและรวบรวมข้อมูลปัญหา การทำข้อเสนอแนะนโยบาย การกำหนดแนวนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ การประเมินนโยบายและการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนโยบาย (มยุรี อนุমানราชชน, 2549)

Van Meter, Donald S. & Van Horn, Carl E. (1975) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติหมายความว่าความรวมถึงการดำเนินการโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในภาครัฐหรือเอกชน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวให้เกิดความสำเร็จโดยตรงตามวัตถุประสงค์จากการตัดสินใจกระทำก่อนหน้านั้นแล้ว

ทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การศึกษาและทำความเข้าใจในความหมายและการนิยาม “การนำนโยบาย ไปปฏิบัติ” จะช่วยให้ผู้ศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญและขอบเขตที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งนิยามของการนำนโยบายไปปฏิบัติได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้หลากหลายดังนี้

กล้า ทองขาว (2534) ได้ให้ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่า หมายถึง การดำเนินการโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในภาครัฐหรือเอกชน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังที่จะก่อให้เกิดความสำเร็จโดยตรงตามวัตถุประสงค์ของนโยบายที่ได้ตัดสินใจกระทำก่อนหน้านั้นแล้ว

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

กิติชัย รัตน์ะ (2549) ได้กล่าวถึงแนวคิดการมีส่วนร่วม ว่าการมีส่วนร่วม จะเกิดขึ้นได้ต้องอยู่บนรากฐานของกระบวนการที่ประชาชนมีความสมัครใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วม ในการกำหนดการเปลี่ยนแปลงเพื่อตัวประชาชนเอง และจะมีการจัดสรรแบ่งปันผลประโยชน์จาก การดำเนินการในเรื่องนั้นๆ อย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมภายใต้ฉันทามติที่ทุกฝ่ายเห็นพ้องต้องกัน การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อการตัดสินใจนั้นมีผลกระทบที่สำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมโดยรอบ โดยเฉพาะก่อให้เกิดประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ ซึ่งผลมาจากการมีส่วนร่วมเหล่านั้น โดยบทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถเข้ามาแสดงบทบาทได้ทั้งใน 2 ลักษณะ คือ การมีส่วนร่วมโดยตรง และการมีส่วนร่วมผ่านตัวแทน

อมรรัตน์ ชัยชรรค์เมือง (2548) ได้กล่าวว่าการมีส่วนร่วมเกิดจากแนวคิดที่ประชาชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของควบคู่ไปกับสิทธิ เสรีภาพ และโอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองภายใต้ระบบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ในการกำหนดชีวิตด้วยตนเอง ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในท้องถิ่นของตน ตามหลักการกระจายอำนาจอันนำไปสู่การพึ่งตนเองได้

Cohen, J.M. , & Uphoff, N.T. (1981) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง สมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและอย่างไร 2) การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนารวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ

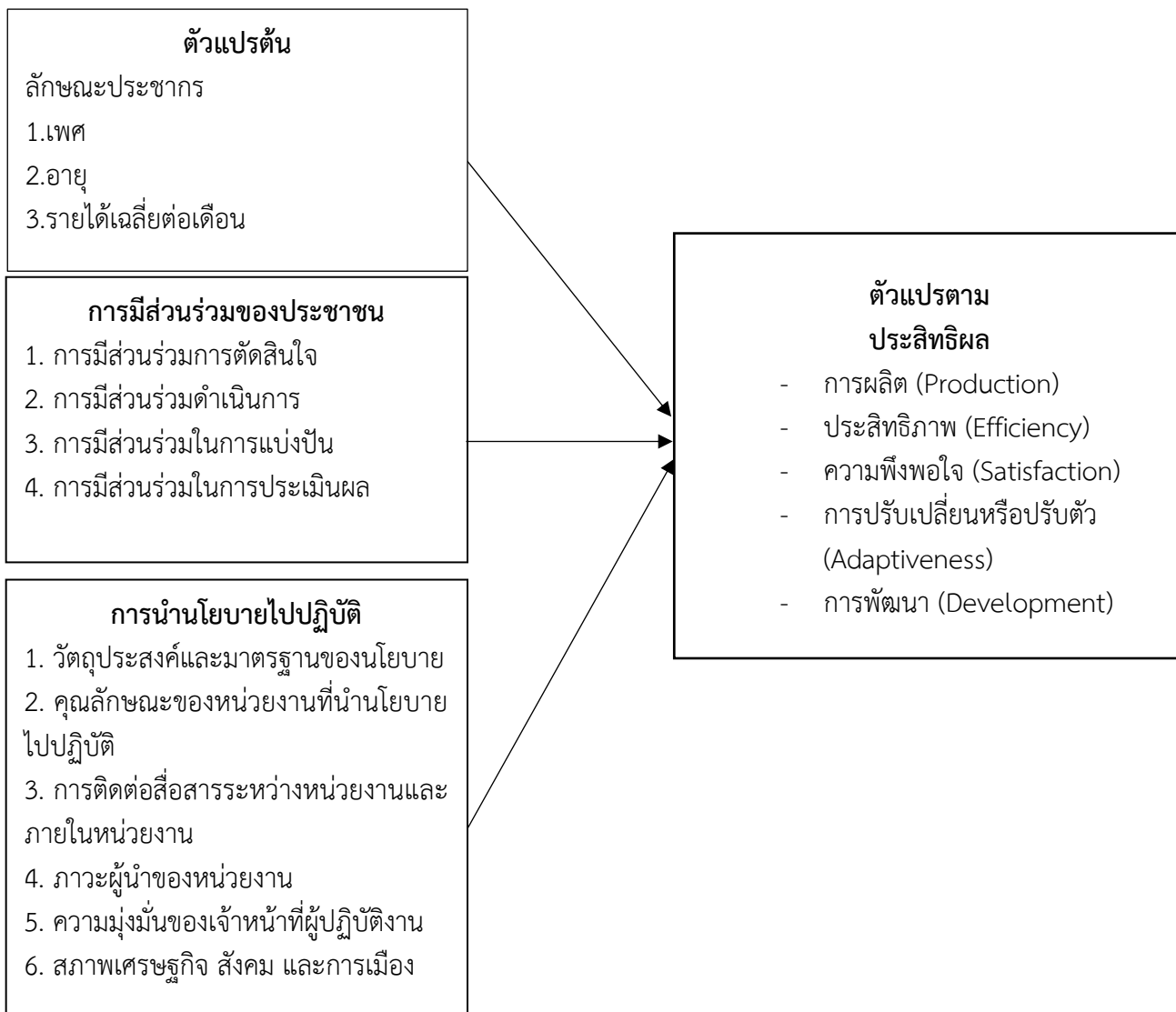
จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นแนวคิดที่ต่างไปจากแนวคิดเดิมในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนนี้เป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารภาครัฐ ที่อยู่บนรากฐานของความสมัครใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดการเปลี่ยนแปลงเพื่อตัวประชาชนเอง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการคืนคนดีสู่สังคม

ศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัด และทองใหญ่ อัยยะวรากุล (2558) ได้กล่าวว่า แนวโน้มของกระบวนการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดของประเทศไทยในปัจจุบัน มีทิศทางที่แตกต่าง ออกไปจากอดีต จากเดิมที่มุ่งเน้นการลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างรุนแรงเพื่อให้เกิดความเข็ดหลาบและเกรงกลัวที่จะกลับมากระทำความผิดอีก แปรเปลี่ยนเป็นการให้ความสำคัญกับการพัฒนาพฤตินิสัย เพื่อให้ผู้กระทำความผิด กลับตนเป็นคนดีก่อนกลับคืนสู่สังคมและไม่หวนกลับมากระทำความผิดอีก ซึ่งปรัชญาการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดดังกล่าวนี้ถูกสะท้อน ผ่านวิสัยทัศน์ของหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในด้านการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด ได้แก่ กรมราชทัณฑ์ ซึ่งมุ่งมั่นที่จะ “เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ในการควบคุม แก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง เพื่อคืนคนดี มีคุณค่า สู่สังคม” และกรมคุมประพฤติที่มีวิสัยทัศน์ “เป็นมืออาชีพในการป้องกันสังคม โดยการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในชุมชน เพื่อคืนคนดี สู่สังคมอย่างยั่งยืน” จนกระทั่งรัฐบาลได้มีนโยบายการลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐในการคืนคนดีสู่สังคมโดยการจัดทำโครงการพัฒนาอาชีพเพื่อคืนคนดีสู่สังคม เพื่อให้ความรู้ทางด้านวิชาชีพแก่ผู้ต้องขังและนำความรู้ไปถ่ายทอดในการพัฒนาทักษะและแนวความคิดในการประกอบอาชีพ เป็นการฝึกอาชีพให้แก่นักโทษที่จะได้รับการอภัยโทษ เพื่อการนำไปประกอบอาชีพภายหลังการพ้นโทษอันเป็นความรู้ในการประกอบอาชีพหรือการเพิ่มรายได้เสริม เพื่อความสุขทางด้านจิตใจแก่ผู้ต้องขัง ส่งเสริมการกลับสู่สังคมอย่างมีความสุข และเป็นที่ยอมรับของสังคม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวัด คือ แบบสอบถาม เพื่อทำการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ที่มาใช้บริการร้านหับเผย เรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 389 คน โดยได้ออกแบบเครื่องมือการวิจัยดังกล่าวโดยใช้แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปรับจากเครื่องมือการวิจัยในลักษณะเดียวกัน เพื่อให้ได้คำถามที่มีความสอดคล้องกับบริบทของประชากรที่ศึกษามากที่สุด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือ ผู้ใช้บริการในพื้นที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 14,538 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สุ่มจากประชาชนที่ประชาชนที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ที่มาใช้บริการร้านหับ

เผย เรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้จำนวน 389 คน โดยการศึกษาครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลประชาชนที่ประชาชนที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ที่มาใช้บริการร้านหับเผย เรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีขั้นตอนการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างการคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, T., 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยมีความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม (e) 5%

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.20 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ความคิดเห็นจากระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุดลงไปหาน้อยสุดตามเกณฑ์การประเมิน พบว่า ความพึงพอใจของโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 รองลงมาคือ ประสิทธิภาพของโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 รองลงมาคือ การผลิตอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 รองลงมาคือการพัฒนาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การปรับเปลี่ยนหรือปรับตัวอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.13 ด้านที่มากที่สุดได้แก่ การติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานและภายในหน่วยงาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 รองลงมาคือคุณลักษณะของกรมราชทัณฑ์ที่นำนโยบายไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 รองลงมาคือภาวะผู้นำของหน่วยงานอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 รองลงมาคือความมุ่งมั่นของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 และความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08

ปัจจัยสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.21 ด้านที่มากที่สุดได้แก่ด้านร่วมรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.25 รองลงมาด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.16 และด้านที่น้อยที่สุดได้แก่ ด้านการร่วมทำอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.00

สมมติฐานที่ 1 การประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบพบว่า การประเมินโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม อยู่ในระดับมากอยู่ในระดับระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.20 จึงปฏิเสธสมมติฐานศูนย์และยอมรับสมมติฐานแย้งว่าการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรมอยู่ในระดับมาก

สมมติฐานที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรมกับปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ไม่เป็นเชิงบวก ผลการทดสอบพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรมกับปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม เป็นเชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญ จึงปฏิเสธสมมติฐานศูนย์และยอมรับสมมติฐานแย้งว่า ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรมกับปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินผลโครงการพัฒนา

วิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม เป็นเชิงบวก ระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญ

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผยของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม สามารถพยากรณ์และนำเสนอแนวทางการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ไม่เกินร้อยละ 30 ผลการทดสอบพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผยของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม สามารถพยากรณ์และนำเสนอแนวทางการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ได้ร้อยละ 77.0 โดยมีตัวแปรพยากรณ์ ด้านสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ด้านความมุ่งมั่นของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ด้านคุณลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ และด้านภาวะผู้นำของหน่วยงาน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การประเมินผลโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์กระทรวงยุติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.20 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ความพึงพอใจของโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 รองลงมาคือ ประสิทธิภาพของโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 รองลงมาคือ การผลิตอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 รองลงมาคือการพัฒนาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 และด้านที่น้อยที่สุดได้แก่ คือด้านการปรับเปลี่ยนหรือปรับตัวอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 สอดคล้องกับปิยะวัฒน์ ปิ่นเจริญ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินการของ “ศูนย์แคร์” กรมราชทัณฑ์ การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการทำงาน วิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ และแนวทางการพัฒนาการดำเนินการของศูนย์แคร์ กรมราชทัณฑ์ การศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับศูนย์แคร์ทั้งหมด 29 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการกองพัฒนานิสัย ผู้ปฏิบัติงานศูนย์แคร์ในเรือนจำ 4 แห่ง คือ ทณฑสถานหญิงพิษณุโลก เรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำกลางนครสวรรค์ และเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร จำนวน 16 คน หน่วยงานเครือข่ายที่ปฏิบัติงานร่วมกับศูนย์แคร์ จำนวน 7 คน และผู้พันโทที่ได้รับความช่วยเหลือจากศูนย์แคร์ จำนวน 5 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) กระบวนการทำงานของศูนย์แคร์ กรมราชทัณฑ์ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ กระบวนการก่อนปล่อยตัว กระบวนการในวันปล่อยตัว และกระบวนการภายหลังปล่อยตัว 2) ปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของศูนย์แคร์ ได้แก่ ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาด้านการให้ข้อมูลของผู้ต้องขัง ปัญหาด้านสังคม และปัญหาด้านข้อกฎหมาย และ 3) แนวทางการพัฒนาการดำเนินการของศูนย์แคร์ คือ การเพิ่มบุคลากร ในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ในเรือนจำ/ทณฑสถานที่ยังขาดแคลน การให้ผู้พันโทที่ได้รับความช่วยเหลือ จากศูนย์แคร์เข้ามาบรรยายถึงประโยชน์ที่จะได้รับในการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง การจัดทำสื่อหรือกิจกรรมเพื่อ เผยแพร่ตัวอย่างของผู้พันโทที่สามารถกลับตัวได้ เพื่อให้สังคมเปลี่ยนทัศนคติ และการแก้ข้อกฎหมายเพื่อให้ผู้พันโทได้มีโอกาสประกอบกิจการของตนเองหรือได้รับการจ้างงานมากขึ้น

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการนำโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหับเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไปปฏิบัติ ด้านตัวแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานและภายในหน่วยงาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 รองลงมาคือ คุณลักษณะของกรมราชทัณฑ์ที่นำนโยบายไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 รองลงมาคือ ภาวะผู้นำของ

หน่วยงานอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 รองลงมาคือ ความมุ่งมั่นของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 รองลงมาคือ สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ วัตถุประสงค์และมาตรฐานของนโยบาย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ตามลำดับ สอดคล้องกับ สุวรรณ กิตติวานิช, จักรวาล สุขไมตรี, บารมีบุญ แสงจันทร์, และ สันหลัณฐ์ จักรภัทรวงศ์ (2564) เรื่องการพัฒนาอาชีพผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดระนอง เพื่อดำรงชีวิตหลังพ้นโทษ พบว่า ความต้องการของผู้ต้องขังที่มีต่อการพัฒนาอาชีพ มี 4 ด้าน คือ (1) ด้านช่างตัดผม (2) ด้านช่างปูกระเบื้อง (3) ด้านการประกอบอาหาร และ (4) ด้านการเกษตร ผู้ต้องขังมีความต้องการพัฒนาอาชีพ ทั้ง 4 ด้านอาชีพ เนื่องจากเป็นอาชีพอิสระและลงทุนไม่สูง เป็นทั้งอาชีพที่ตลาดแรงงานมีความต้องการมาก โดยมีความต้องการที่จะฝึกทักษะอาชีพกับ ผู้มีประสบการณ์ที่เป็นมืออาชีพมาให้ความรู้ และฝึกทักษะอาชีพให้เกิดความชำนาญ สามารถพัฒนาเป็นอาชีพหลักที่ยั่งยืน เมื่อพ้นโทษออกไปสามารถประกอบอาชีพในการเลี้ยงตนเองและ ครอบครัวได้สำหรับข้อเสนอแนะการพัฒนาอาชีพผู้ต้องขัง ทั้ง 4 ด้านอาชีพ มีข้อเสนอแนะให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะและมีประสบการณ์ที่เป็นมืออาชีพ มีเทคนิคใหม่ ๆ ในการฝึกอาชีพ เพื่อช่วยให้มีความชำนาญ ซึ่งหากได้รับการพัฒนาที่ดีแล้ว ผู้ต้องขังจะมีอาชีพหลัก ในการดำรงชีวิตหลังพ้นโทษ สามารถมีอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ ไม่กลับมากระทำผิดอีกต่อไป

3. ปัจจัยสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.19 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 และความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 สอดคล้องกับ ยศพนธ์ สุธรรม, ศิริวัฒน์ จิระเดชประไพ, ปรีชา ดิลกวุฒิสัทธี, และปกรณ์ มณีปกรณ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมเพื่อคืนคนดีสู่สังคมระหว่างศูนย์ยุติธรรมชุมชนและเรือนจำกลางฉะเชิงเทรา การศึกษามีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการมีส่วนร่วม เพื่อคืนคนดีสู่สังคมระหว่างผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและปัญหาของการมีส่วนร่วมเพื่อคืนคนดีสู่สังคมระหว่างศูนย์ยุติธรรมชุมชนและเรือนจำกลางฉะเชิงเทรา คือ สังคมมีทัศนคติในด้านลบต่อผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว การประสานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีงานรองรับหลังจากที่ผู้ต้องขังที่พ้นโทษ สื่อข่าวสารที่สังคมได้รับเกี่ยวกับผู้ต้องขังที่พ้นโทษเป็นไปในด้านลบ ตลอดจนปัญหาที่สังคมไม่ตระหนักถึงความจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการคืนคนดี 2) รูปแบบที่เหมาะสมในการมีส่วนร่วมเพื่อคืนคนดีสู่สังคมระหว่างศูนย์ยุติธรรมชุมชนและเรือนจำกลางฉะเชิงเทรา ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยในเรื่องการพัฒนาทักษะ ฝีมือแรงงาน การรับรองความประพฤติให้กับผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ทั้งในระหว่างต้องโทษและหลังพ้นโทษ การประสานงานระหว่างเรือนจำและศูนย์ยุติธรรมชุมชน ตลอดจนการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อผู้ต้องขัง 3) การประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมเพื่อคืนคนดีสู่สังคมระหว่างศูนย์ยุติธรรมชุมชน และเรือนจำกลางฉะเชิงเทรา พบว่า รูปแบบดังกล่าวสามารถนำไปพัฒนาการมีส่วนร่วมระหว่างศูนย์ ยุติธรรมชุมชนและเรือนจำกลางฉะเชิงเทราในการคืนคนดีสู่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การฝึกอบรมวิชาชีพสำหรับผู้ต้องขังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยสร้างโอกาสและคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ผู้พ้นโทษ โครงการร้านหีบเผยเป็นตัวอย่างของการนำทฤษฎีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มาประยุกต์ใช้ในระบบเรือนจำ โดยให้ผู้ต้องขังได้เรียนรู้ทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน อันนำไปสู่การลดอัตราการกระทำผิดซ้ำในระยะยาว ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการได้แก่

1. การสื่อสารและการประสานงาน คือ การเชื่อมโยงข้อมูลและการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีผลอย่างมากต่อประสิทธิภาพของโครงการ

2. การมีส่วนร่วมของชุมชน คือ การสนับสนุนจากภาคประชาชนและหน่วยงานเอกชนช่วยเพิ่มความยั่งยืนให้กับโครงการ

3. ความมุ่งมั่นของเจ้าหน้าที่คือ ความตั้งใจจริงและการเข้าใจบทบาทของเจ้าหน้าที่ในเรือนจำเป็นหัวใจสำคัญของการเปลี่ยนแปลงผู้ต้องขัง

ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องสร้างเครือข่ายกับสถานประกอบการที่พร้อมรับผู้พ้นโทษเข้าสู่การทำงาน การส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกของสังคมโดยการประชาสัมพันธ์เรื่องราวความสำเร็จของผู้พ้นโทษที่สามารถปรับตัวเข้าสู่สังคมได้ดี รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างนโยบายโดยสนับสนุนการปรับปรุงกฎหมายและนโยบายที่เปิดโอกาสให้ผู้พ้นโทษได้รับการยอมรับในฐานะประชาชนผู้มีความสามารถ แนวทางเหล่านี้จะช่วยเพิ่มโอกาสให้ผู้พ้นโทษสามารถกลับเข้าสู่สังคมอย่างมีคุณภาพ และลดอัตราการกระทำผิดซ้ำ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทั้งตัวผู้พ้นโทษเองและสังคมโดยรวม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. เสนอให้รัฐบาลกำหนดโครงการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันการหลบหนีเข้ามามีโทษอีก
2. สมควรจะต้องพัฒนาให้ข้าราชการและผู้บริหารเข้าใจความสำคัญของการสื่อสารประสานงานในเชิงลึกเพื่อเข้าถึงจิตใจของผู้ต้องขังที่พยายามกลับตัว
3. ต้องพัฒนาจิตสาธารณะให้กับประชาชนและข้าราชการ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการจัดการฝึกอบรมด้านการจัดการด้านอาชีพที่เหมาะสมให้กับผู้ต้องขังที่พยายามกลับตัวเป็นคนดีสอดคล้องกับตลาดแรงงาน
2. ควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อยกย่องเชิดชูหน่วยงานและบุคลากรที่เป็นต้นแบบของการพัฒนาความเข้าใจของสังคมที่มีต่อผู้ต้องขังที่พยายามกลับตัวเป็นคนดี
3. การสร้างความเข้าใจในการนำโครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหีบเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ไปปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ทำการวิจัยแบบมีส่วนร่วมกับองค์กรเอกชน ภาคประชาชนเพื่อการพัฒนาการตลาดของ โครงการพัฒนาวิชาชีพ กรณีร้านหีบเผย ของเรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม
2. ทำการวิจัยเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการสร้างองค์ความรู้การนำนโยบายคืนคนดีสู่สังคมของ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน. (2563). รายงานการพัฒนาแรงงานในกลุ่มผู้ต้องขัง. กรุงเทพฯ: กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน.
- กรมราชทัณฑ์. (2565). รายงานประจำปีกรมราชทัณฑ์. กรุงเทพฯ: กระทรวงยุติธรรม.
- กล้า ทองขาว. (2534). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ: กรณีศึกษา นโยบายรณรงค์เพื่อการเรียนรู้หนังสือแห่งชาติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- กิตติชัย รัตนะ.(2549). *การมีส่วนร่วมในการจัดการลุ่มน้ำ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอนุรักษ์วิทยา คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปิยะวัฒน์ ปิ่นเจริญ (2565). แนวทางการพัฒนาการดำเนินการของ “ศูนย์แคร์” กรมราชทัณฑ์. *วารสารสังคมศาสตร์วิจัย*, 13(2), 19.
- มยุรี อนุมานราชธน. (2549). *นโยบายสาธารณะ*. กรุงเทพฯ: เอ็กเปอร์เน็ท.
- ยศพนธ์ สุธรรม, ศิริวัฒน์ จิระเดชประไพ, ปรีชา ดิลกภูมิสิทธิ์, และปกรณ์ มณีปกรณ์. (2561). รูปแบบการมีส่วนร่วมเพื่อคืนคนดีสู่สังคมระหว่างศูนย์ยุติธรรมชุมชนและเรือนจำกลางฉะเชิงเทรา. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพ*, 5(1), 25.
- ศรีสมบัติ โชคประจักษ์ชัด และ ทองใหญ่ อัยยะวรากุล. (2558). แนวทางการพัฒนาพหุตินิสัยผู้กระทำผิดของประเทศไทย. *วารสารกระบวนการยุติธรรม*, 8(3), 90.
- สมบัติ นามบุรี. (2562). ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในงานรัฐประศาสนศาสตร์. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 2(1), 183.
- สุวรรณี กิตติวานิช, จักรวาล สุขไมตรี, บารมีบุญ แสงจันทร์, และสัณห์ญ์ จักรภัทรวงศ์. (2565). การพัฒนาอาชีพผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดระนองเพื่อการดำรงชีวิตหลังพ้นโทษ. *วารสารรัฐศาสตร์รอบรู้และสหวิทยาการ*, 5(2), 49-50.
- อมรรัตน์ ชัยขรรค์เมือง. (2548). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนย่อยภายในเขตเทศบาล: ศึกษากรณี เทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอกะปง จันทบุรี*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1981). *Rural Development Participation: Concept and Measure for Project Design Implementation and Evaluation*: Rural Development Committee Center for international Studies. New York: Cornell University Press.
- Gibson, J. H., John, M. I., & James H.D. (1982). *Organizations: Behavior structure and Processes*. (4th ed.), Austin, TX: Business Publications.
- Van Meter, Donald S. & Van Horn, Carl E. (1975). “The Policy Implementation Process: A Conceptual Framework”. *Administration & Society*, 6(4), 463.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed). Singapore: Harper International Editor.